

gents, antics coneguts meus, em reben amb els braços oberts. El primer dia ja m'hi trobo com el peix a l'aigua. L'ambient m'agrada i m'hi sento bé. El president Ramon Bover, l'home clau durant molts anys; els germans Pau-li, en Joaquim, en Josep i en Paco; en Ferran Soler; en Toni Bosch; els dos germans Plana, en Lluís, l'apuntador, i en Josep a.C.s.; l'orador més apassionat, més apassionant i més clàssic de la terra, en Lluís Clua i Sastre; l'Alemanys, en Joan Carbó, els Zori, en Palou, en Gironès, en Buch, etc. i tants d'altres companys que ja ens han deixat...

Aviat vaig conèixer el senyor Rector, Mn. Sebastià Puig i Navarra. I el vicari Mn. Zeferí Borrat que era un dels primers capellans ordenats després de la guerra.

Mn. Sebastià Puig va regir la parròquia 27 anyades.

Li va tocar de viure fora del seu temps, però era tot un personatge de cap a peus. El cronista Ariel va retratar-lo així en la seva necrològica:

*Monsenyor Sebastià Puig i Navarra.- Era tan contradictori com som tots si ja no fa. Empordanès de soca-rel. Caràcter obert, sorollós i burleta. Un tarannà prompte a la broma, als acudits, a la dita culta o popular, al refrany i a la gresca oral. Tenia molts amics, cap enemic. Fruïa fent-la petar adés amb en Pere, adés amb en Pau, hores i hores, tot passant i repassant cent vegades, el mateix rosari llarguíssim i divertidíssim d'anècdotes entre riallada i riallada. Era home d'anècdota, de digestió lenta, de son pesat.*

*Enfront d'aquesta fesomia popular s'hi alçava de sobte, molt sovint, com una segona naturalesa, l'home d'estudis eclesiàstics, el senyor del renaixement, l'esperit de cos, la dèria de l'escalafó, la pruija dels mèrits, en fi, el rector amb dues erres, ell n'era i deia que volia dir: Rector i Ric. Predisposat als grans gestos, a les grans paròdies, a l'enfarfec insubstancial de les cerimònies.*

*Era home del seu temps. L'estimava fins al punt de romandre-hi fidel quan ja era història i només història. I aquesta fidelitat a la seva època, al seu temps, li va durar tota la vida! Crec que era el darrer representant d'una època barroca, esqueixada, dramàtica i apassionant, dura i exquisida alhora. Duia el vell temps tan endins que li amagava la claror del nou. Ell no va canviar mai, el temps, sí. De fet havia "renascut" l'any 1939 i ja no va donar mai més corda al rellotge. Després de la guerra civil i de la pseudomística triomfalista dels primers anys postbèl·lics, enyorà sempre les desfildades, els desplegaments d'estendards, les processons multitudinàries, l'oripell d'un cristianisme constantinià a toc de trompeta i de tabal... i ja no va pair el daltabaix del Concili ni tota la resta. Era superior a les seves forces i a la seva edat. Tractava els laics com a persones d'una altra categoria naturalment inferior.*

*Més amic de la forma que del fons, Mossèn Puig tenia en molta estima la majestat de la vestimenta, la fastuositat externa en els actes i les manifestacions de cara al públic mentre per paradoxa a casa duia una sotana enorme, vella i amplíssima com una tenda de campanya d'autèntic rector rural i un casquet de l'any de la picor...*

*I és que en el fons ho era un rector rural. Empeltat, però de la untuositat, la diplomàcia, el tiquet i la magnificència d'un monsenyor romà del quatre-cents...*

*Era monsenyor i se'n sentia com si tota l'església depengués de la seva monsenyoria. Mecenes, caritatiu a ultrança, paternalista, curial i somneguer.*

*No era puntual.*

*Mossèn Sebastià era el segle dinou i tota l'oratorià florida i sagrada del segle romàntic! Majestàtica, increpant, lírica, sonora i desmesurada a cor què vols! Cisellava incansable la parrafada llarga, el període castelarià, la cita "clàssica", la sentència arrodonida, la frase lapidària!*

*Sempre en castellà perquè deia que era més ric. Llegia pocs llibres. Gairebé tots de sermons. No tenia mai un no per a ningú que li demanés un favor. Era agraït i generós fins a l'extrem. Era, quan volia, molt senyor. Estimava la parròquia, la seva parròquia. El poble, el seu poble. Descansi en pau.<sup>31</sup>*

Jo no sé si Ariel el tenia entravessat en la seva lloa necrològica, però alguns dels trets de seu retrat pòstum crec que responien fidels al tarannà del mossèn...

Deixeu-m'ho dir, jo ho puc testimoniar perquè el vaig tractar amb molta intimitat, que era franc i generós, incapaç de negar-se a fer qualsevol favor que se li demanés i creieu que en va fer de favors en aquella època en què res no es podia aconseguir sense padrins o influències! La gent jove que va col·locar a l'INP o a les fàbriques no tenen fe ni compte!

Crec que ens estimava sincerament, proves va donar-ne en tants anys!

El 20 de gener de 1967, Festa de Sant Sebastià, es va acomiadar de l'Acció Catòlica i de la parròquia després de 27 anys de regir-la. En un acte molt emotiu li donàrem el comiat. Les seves darreres paraules de rector als més addictes dels feligresos foren textualment:

*- Si mai em necessiteu, veniu i us ajudaré. Proveu-ho!*

*- Tot el que he guanyat aquí, ho deixo aquí!*

El Municipi li va dedicar un carrer. El tenia ben merescut. Reposi en pau!

Servava un record fresc i viu de la seva mare la qual, sabem per referències, era una pubillassa de l'Empordà. Viva com una mostela, no tenia pèls a la llengua, no s'estava de cantar-les clares ni d'engegar-ne alguna de crespa si venia al cas. Una personalitat forta que devia influir-lo profundament. Ho demostrava el fet que ell l'esmentava a cada pas, en reproduïa literalment maneres de fer i maneres de dir, rotundes, empordaneses de soca-rel i plenes de sentit comú.

Parlant d'un personatge arruïnat a qui -deien- que un testador ric deixaria l'herència sense tenir-hi cap dret ella contestava:

*- No vol dir res que li deixi. La qüestió serà que li donin. Jo, noi, també et podria deixar el palau de Peralada, com que no és meu!*

En finalitzar una d'aquelles reunions inacabables en què no s'havia arribat a cap acord, Mn. Sebastià sentenciava imitant la seva mare:

*- Així quedem com érem i es farà el que es faci!*

Comentant les dificultats d'un senyor solter, ja granat. No gaire agraït, per trobar xicoteta:

<sup>31</sup> Ariel. Programa de la Festa Major de Salt 1976